



POLISI DIOGELU PLANT

Ym mhob un o'r polisiau fe anelwn at gyflawni nodau ac amcanion fframwaith saith nod Craidd Hawliau Gweithredu Pobl Ifanc Cymru.

"DYRO DY LAW I MI AC FE AWN I BEN Y MYNYDD"

Drwy gydweithio ac ymddiried yn ein gilydd mae Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg am sicrhau fod pob disgybl yn cyrraedd i ben mynydd ei allu a'i dalentau. Gwnawn hynny drwy gynnig cyfle, cynhaliath ac arweiniad o fewn cymdeithas bositif, eangfrydig, diogel a gwar.

Gweledigaeth ar gyfer ein disgyblion

Rydym am ddisgyblion rhugl yn y Gymraeg a'r Saesneg sydd yn falch o draddodiad ac etifeddiaeth eu hardal a'u gwlad. Ceisiwn ddinasyddion cytbwys a chyfrifol sy'n parchu hawliau unigolion eraill ac sydd yn gyfforddus a'u hunain. Bydd ganddynt barch at eu meddyliau, eu hysbryd, a'u cyrff ac fe fydd ganddynt orwelion eang a chwilfrydedd am wybodaeth newydd. Meddant ar y medrau angenrheidiol i fanteisio ar her a sialens y dyfodol yn y byd gwaith ac yn y gymdeithas a byddent am barhau i dyfu a datblygu fel dysgwyr gydol oes a dinasyddion y byd.

Llinell Amser Cyflwyno Polisi Diogelu Plant 2025-26

Cafodd y polisi Diogelu a pholisiau cysylltiedig eu diweddarau yn ystod mis Medi/Hydref 2025. Bydd y broses ymgynghori ar y diweddariadau yn digwydd fel a ganlyn:

Yn gysylltiedig â'r polisi Diogelu Plant bydd yr ymgynghoriad yn cynnwys:

- Polisi Diogelu Plant
- Polisi Gwrth-fwlio
- Polisi Cydraddoldeb

Pwy?	Sut?	Pryd?
UDA	Cyfarfod UDA	06-10-25
Staff llawn	Cyfarfod Llais y Staff	09-10-25
Senedd Ysgol	Cyfarfod Senedd Ysgol	10-10-25
Llywodraethwyr	Cyfarfod Llywodraethwyr Llawn	15-10-25
Holl ddisgyblion	Gwasanaethau ysgol gyfan – Gwrth-fwlio	w/d 03-11-25

Dyddiad cau i rannu adborth ar y polisiau oedd Dydd Gwener 24ain o Hydref 2025

1. Cyflwyniad
2. Atal
3. Gweithdrefnau
4. Diffiniadau o Gam-drin ac Esgeuluso Plant
5. Corff Llywodraethu'r Ysgol
6. Cefnogi'r rhai sy'n wynebu risg
7. Gwrth-Hiliaeth
8. Gwrth-Fwlio
9. Ymyrraeth Gorfforol
10. Plant gydag Anghenion Dysgu Ychwanegol
11. Dyletswydd Atal
12. Dysgu Ar-lein
13. Defnyddio Delweddau
14. Recriwtio a Dethol
15. Hunanwerthuso ac Archwilio
16. Honiadau yn erbyn Cyflogai a Gwirfoddolwyr
17. Hyfforddiant Diogelu
18. Meddalwedd MyConcern
19. Casglu a Rhyddhau Plant o'r Ysgol - Disgyblion Blwyddyn 6
20. Rhoi Terfyn Ar Gosbi Plant yn Gorfforol
21. Plant sy'n ymuno â'r system derbyn gofal
22. Beichiogrwydd ardegau
23. Camfanteisio ar blant yn droseddol ac yn rhywiol (CBDRh)
24. Iechyd Meddwl, Hunanladdiad a Hunan-niweidio
25. Rhwydweithio Cymdeithasol a chadw'n ddiogel ar-lein
26. Camddefnyddio Sylweddau ym maes addysg
27. Siaradwyr Allanol ac Ymwelwyr
28. Polisi Llogi Lleoliad

Cysylltiadau allweddol o fewn yr ysgol

Person Diogelu Dynodedig Amddiffyn Plant - PDD	Nia Rowlands	01446 450280
Dirprwy Berson Diogelu Dynodedig Amddiffyn Plant Ysgol Uchaf	Laura Downey	01446 450280
Dirprwy Berson Diogelu Dynodedig Amddiffyn Plant Ysgol Isaf	David Morgan	01446 450280
Llywodraethwy Diogelu Dynodedig	Anne-Louise Llywellyn-Morgan	07789 648350
Cadeirydd y Llywodraethwyr	Rob Evans	07970 190944

Cysylltiadau allweddol yn yr Awdurdod Lleol

Atgyfeiriad at wasanaethau plant a phobl ifanc (GPPH) Bro Morgannwg

Pan fo gan ysgolion bryderon **Brys** ac **Uniongyrchol** am ddiogelwch a lles plentyn neu berson ifanc yn ystod oriau swyddfa, ffoniwch: **01446 725202**

Er mwyn gwneud atgyfeiriadau **Brys** y tu allan i oriau swyddfa ffoniwch **029 20788 570**

Yr Heddlu (Amddiffyn Plant): 101, neu mewn argyfwng 999

Tîm Diogelu Dysgu a Sgiliau	Jason Redrup jredrup@valeofglamorgan.gov.uk Sarah Collier scollier@valeofglamorgan.gov.uk	01446 709867
Swyddog Dynodedig Awdurdodau Lleol - SDALI	Natasha James	01446 700111
Swyddog Diogelu Dynodedig - SDD	Helen Anderson	01446 700111
Arweinydd Diogelu Dysgu a Sgiliau	Katy Williams	01446 700111

Dylid anfon ymholiadau / atgyfeiriadau mewn perthynas â phryderon Diogelu am ymarferwyr neu unigolion sydd mewn swydd o ymddiriedaeth at **Jason Redrup** a **Helen Anderson**

1. Cyflwyniad

Mae Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg yn cydnabod yn llawn y cyfraniad y mae'n ei wneud i ddiogelu ac amddiffyn plant a bod gan blant yr hawl i gael eu diogelu a'u hamddiffyn rhag niwed.

Caiff ein polisi ei lywio gan ymagwedd hawliau plant at ddiogelu fel fframwaith egwyddorol ac ymarferol ar gyfer gweithio gyda phlant, wedi'i wreiddio yng Nghonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn.

Mae tair prif elfen i'n polisi:

- Atal drwy'r diwylliant, yr addysgu a'r cymorth bugeiliol a gynigir i ddysgwyr;
- Gweithdrefnau ar gyfer nodi ac adrodd am achosion, neu achosion tybiedig, o gamdriniaeth – oherwydd ein cyswllt o ddydd i ddydd â phlant mae ein staff mewn sefyllfa dda i arsylwi ar arwyddion allanol camdriniaeth;
- Cymorth i ddysgwyr a allai fod wedi cael eu cam-drin.

Mae ein polisi'n berthnasol i'r holl staff a gwirfoddolwyr sy'n gweithio yn yr ysgol a'r llywodraethwyr. Gall cynorthwyrwyr cymorth dysgu, goruchwylwyr canol dydd, gofalwyr, ysgrifenyddion yn ogystal ag athrawon fod yn bwynt datgelu cyntaf i blentyn.

Dylid darllen ein polisi ar y cyd â dogfen ganllaw Llywodraeth Cymru rhif: 283/2022 *Cadw Dysgwyr yn Ddiogel*: <https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2022-04/220401-cadw-dysgwyr-yn-ddiogel.pdf>

2. Atal

Rydym yn cydnabod bod hunan-barch uchel, hyder, ffrindiau cefnogol a chyfathrebu da gydag oedolyn y gellir ymddiried ynddo yn helpu i amddiffyn plant.

Bydd Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg yn :

- sefydlu a chynnal ethos lle mae plant yn teimlo'n ddiogel ac yn cael eu hannog i siarad ac yn cael clust i wrando arnynt.
- sicrhau bod plant yn gwybod bod oedolion yn y lleoliad addysg y gallant fynd atyn nhw os ydynt yn poeni neu os ydynt mewn trafferthion;
- cynnwys gweithgareddau a chyfleoedd ar gyfer Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn y cwricwlwm, sy'n rhoi'r sgiliau y mae eu hangen ar blant i gadw'n ddiogel rhag camdriniaeth a gwybod at bwy y gallent droi am help;
- cynnwys deunydd yn y cwricwlwm a fydd yn helpu plant i ddatblygu agweddau realistig at gyfrifoldebau bywyd fel oedolyn, yn enwedig o ran gofal plant a sgiliau rhianta.
- meithrin perthynas ag asiantaethau eraill a sicrhau bod atgyfeiriadau cynnar a phriodol ar gyfer cymorth ac ymyrraeth yn cael eu gwneud cyn i'r risgiau waethygu.
- mabwysiadu dull ysgol gyfan o ymdrin â llesiant a fydd yn ymgorffori mesurau diogelu ac ataliol i gefnogi plant a theuluoedd.

3. Gweithdrefnau

Bydd Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg yn dilyn Gweithdrefnau Diogelu Cymru a gymeradwywyd gan 58 o Fyrddau Diogelu Plant. Bydd ein hysgol yn:

- sicrhau bod gennym Uwch Berson Diogelu Dynodedig ar gyfer diogelu sydd wedi ymgymryd â'r hyfforddiant priodol;

- cydnabod rôl y Person Diogelu Dynodedig a threfnu cymorth a hyfforddiant L1 Diogelu i bob aelod o staff, Hyfforddiant MyConcern i bob aelod o staff, Hyfforddiant L2 Diogelu i'r UBDD a'r DBDD;
- sicrhau bod pob aelod o staff a phob llywodraethwr yn gwybod:
 - enw'r PDD a'i rôl ac enw'r llywodraethwr diogelu dynodedig (LIDD)
 - bod ganddynt gyfrifoldeb unigol dros roi gwybod i'r gwasanaethau cymdeithasol, neu i'r heddlu am blant sy'n wynebu risg a phryderon amddiffyn, o fewn yr amserlenni y cytunwyd arnynt yn unol â Gweithdrefnau Diogelu Cymru 2019; a
 - sut i fwrw'r pryderon hynny yn eu blaen pan nad yw'r Person Diogelu Dynodedig ar gael.
- sicrhau bod pob aelod o staff yn ymwybodol o'r angen i fod yn wylidwrus am arwyddion o gamdriniaeth ac esgeulustod a gwybod sut i ymateb i ddisgybl a all ddatgelu camdriniaeth neu esgeulustod.
- sicrhau bod aelodau staff sy'n gofrestryddion Cyngor y Gweithlu Addysg yng Nghymru yn ymwybodol o'r Cod Ymddygiad ac Ymarfer Proffesiynol ar gyfer Cofrestryddion gyda Chyngor y Gweithlu Addysg a'r disgyliad o fewn y Cod bod cofrestrydd yn rhoi sylw i ddiogelwch a lles dysgwyr yn eu gofal a chynnwys cysylltiedig;
- sicrhau bod gan rieni ddealltwriaeth o'r cyfrifoldeb sydd gan yr ysgol a staff am ddiogelu ac amddiffyn plant drwy nodi ei rwymedigaethau ar wefan yr ysgol;
- darparu hyfforddiant i'r holl staff fel eu bod:
 - yn deall eu cyfrifoldeb personol;
 - yn gwybod y gweithdrefnau lleol y cytunwyd arnynt a'u dyletswydd i ymateb;
 - yn ymwybodol o'r angen i fod yn wylidwrus wrth nodi achosion o gam-drin ac esgeuluso;
 - gwybod sut i gefnogi plentyn sy'n datgelu camdriniaeth neu esgeulustod; a
 - deall y rôl y gallai ymddygiadau ar-lein eu cael ym mhob un o'r uchod
- hysbysu tîm gwasanaethau cymdeithasol yr awdurdod lleol pan fo:
 - disgybl ar y Gofrestr Amddiffyn Plant yn cael ei wahardd, naill ai am gyfnod penodol neu'n barhaol; neu
 - pan fo disgybl sydd ar y Gofrestr Amddiffyn Plant yn absennol o'r ysgol heb esboniad am fwy na dau diwrnod (neu un diwrnod ar ôl penwythnos).
- gweithio i ddatblygu cysylltiadau effeithiol ag asiantaethau perthnasol a gweithredol fel sy'n ofynnol gyda'n hymholiadau ynghylch materion amddiffyn plant gan gynnwys mynychu cynadleddau a grwpiau craidd amddiffyn plant cyntaf a dilynol a chyflwyno adroddiadau ysgrifenedig i'r cynadleddau;
- cadw cofnodion digidol o bryderon am blant (gan nodi'r dyddiad, y digwyddiad a'r camau a gymerwyd) ar blatfform MyConcern, hyd yn oed os nad oes angen cyfeirio'r mater at yr awdurdod lleol ar unwaith;
- defnyddio platfform meddalwedd MyConcern ar gyfer rheoli'r holl bryderon diogelu;
- sicrhau bod yr holl gofnodion diogelu yn cael eu cadw'n ddiogel ar lwyfan meddalwedd diogelu MyConcern;
- glynu wrth y gweithdrefnau a nodir yng Ngweithdrefnau Disgyblu a Diswyddo Llywodraeth Cymru ar gyfer Staff Ysgol;
- sicrhau bod gweithdrefnau recriwtio a dethol yn cael eu gwneud yn unol â chanllawiau Cadw Dysgwyr yn Ddiogel Llywodraeth Cymru; a

- dynodi llywodraethwr ar gyfer diogelu (LIDD) a fydd yn goruchwyllo polisi ac arfer amddiffyn plant yr ysgol gan sicrhau bod y Llywodraethwr hwn yn mynychu hyfforddiant Llywodraethwyr Diogelu Dynodedig yr Awdurdod Lleol bob dwy flynedd.

pan fydd aelod o staff, addysgu neu arall, yn cael gwybod am arwyddion o gamdriniaeth neu esgeulustod, dylai:

- drafod y mater gydag UBD yr ysgol neu yn ei absenoldeb y Dirprwy UBD. Os penderfynir bod angen atgyfeirio'r digwyddiad, **rhaid i'r UBD yn achos argyfwng pan fo pryderon amddiffyn plant wneud atgyfeiriad dros y ffôn ar unwaith i'r Gwasanaeth Plant a Phobl Ifanc** drwy ffonio'r Swyddog Dyletswydd ar 01446 725202, neu y tu allan i oriau ar 02920 788570, os na allant gysylltu â'r Gwasanaeth Plant a Phobl Ifanc, yna mae angen i'r atgyfeiriwr ddeialu 999 a rhoi gwybod i'r heddlu am y mater fel argyfwng. Rhaid dilyn hyn o fewn un diwrnod gwaith drwy lenwi'r Ffurflen Atgyfeirio Amlasiantaethol (FfAA) a'i hanfon dros e-bost at: dutymarfs@bromorgannwg.gov.uk. Gellir atgyfeirio achosion nad oes angen amddiffyn plant ar unwaith drwy gyflwyno MARF. Os rhoddir tic yn y blwch atgyfeirio "Plentyn mewn Angen", rhaid i'r MARF gael cydsyniad y rhieni ynghlwm. Nid oes angen cydsyniad rhieni ar gyfer y blwch atgyfeirio "CP".

Gellir gofyn am gyngor cyn atgyfeirio drwy drafod pryder gyda desg ddyletswydd GPPI, neu'r Swyddog Diogelu ar gyfer Dysgu a Sgiliau.

4. Diffiniadau o Gam-drin ac Esgeuluso Plant

Mae Deddf Plant 1989 a 2004 a Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn diffinio cam-drin fel a ganlyn:

'Caiff plentyn ei gam-drin pan fo rhywun yn ei niweidio, neu ddim yn atal niwed iddo. Gall plant gael eu cam-drin o fewn teulu neu mewn sefydliad neu gymuned gan bobl maen nhw'n eu hadnabod neu, yn fwy anarferol, gan ddieithryn. Gall plentyn neu berson ifanc hyd at 18 oed gael ei gam-drin neu'i esgeuluso a gall fod angen ei amddiffyn drwy gynllun amddiffyn plant rhyngasiantaethol'

- **Cam-drin Corfforol**
Taro, slapio, gorddefnyddio neu gamddefnyddio meddyginiaeth, atal yn afresymol, neu gosbau amhriodol.
- **Cam-drin Emosiynol / Seicolegol**
Bygwth niweidio neu adael y plentyn, rheolaeth drwy orfodaeth, codi cywilydd, cam-drin geiriol neu hiliol, ynysu neu dynnu'n ôl o wasanaethau neu rwydweithiau cefnogol, gweld eraill yn cael eu cam-drin.
- **Cam-drin Rhywiol**
Gorfodi neu ddenu plentyn neu berson ifanc i gymryd rhan mewn gweithgareddau rhywiol, waeth a yw'r plentyn yn ymwybodol o'r hyn sy'n digwydd ai peidio, gan gynnwys: cyswllt corfforol, gan gynnwys gweithredoedd treiddiol neu anhreiddiol; gweithgareddau di-gyswllt, fel cynnwys plant wrth edrych ar, neu gynhyrchu, deunydd pornograffig neu wyllo gweithgareddau rhywiol neu annog plant i ymddwyn mewn ffyrdd rhywiol amhriodol.
- **Cam-drin Ariannol**
Bydd y categori hwn yn llai cyffredin ymhlith plant ond gallai dangosyddion gynnwys:
 - peidio â bodloni eu hanghenion gofal a chymorth a ddarperir drwy daliadau uniongyrchol; neu
 - gwynion bod eiddo personol yn mynd ar goll.
- **Esgeulustod**
Peidio â bodloni anghenion corfforol, emosiynol neu seicolegol sylfaenol sy'n debygol o arwain at nam ar iechyd neu ddatblygiad.

Gall risg o niwed gwirioneddol neu bosibl arall i blentyn neu berson ifanc hefyd ddeillio o:

- gamfanteisio troseddol megis llinellau cyffuriau
- gamfanteisio'n rhywiol ar blant (CRhB)
- radicleiddio neu eithafiaeth
- anffurfio organau cenhedlu benywod
- gaethwasiaeth fodern
- gam-drin ar sail anrhydedd

Mae mwy o wybodaeth am y math hwn o niwed am esboniad pellach yn y rhestr termau ar wefan [Diogelu Cymru](#).

5. Corff Llywodraethu'r Ysgol

Mae Corff Llywodraethu Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg yn gyfrifol am sicrhau'r canlynol:

- bod gan yr ysgol bolisi a gweithdrefnau diogelu ac amddiffyn plant effeithiol ar waith sy'n unol â chanllawiau'r awdurdodau lleol a Chadw Dysgwyr yn Ddiogel 2022;
- bod polisi a gweithdrefnau diogelu ac amddiffyn plant yr ysgol:
 - ar gael i rieni a gofalwyr
 - yn cael eu darparu mewn fformat sy'n briodol i ddealltwriaeth plant, ac yn arbennig ar gyfer plant ag anghenion dysgu ychwanegol
- bod yr ysgol yn gweithredu gweithdrefnau recriwtio diogel sy'n ystyried yr angen i ddiogelu plant a phobl ifanc, gan gynnwys trefniadau i sicrhau bod yr holl wiriadau priodol yn cael eu cynnal ar gyfer staff a gwirfoddolwyr newydd a fydd yn gweithio gyda phlant, gan gynnwys gwiriadau perthnasol y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (GDG);
- bod y Pennaeth a'r holl staff parhaol eraill a gwirfoddolwyr sy'n gweithio gyda phlant yn ymgymryd â hyfforddiant priodol i gael y wybodaeth a'r sgiliau sydd eu hangen arnynt i gyflawni eu cyfrifoldebau amddiffyn plant yn effeithiol, a diweddarau hyn gyda hyfforddiant gloewi;
- bod y corff llywodraethu yn mynd i'r afael ag unrhyw feysydd a nodwyd sydd angen eu gwella o ran trefniadau amddiffyn plant y tynnwyd ei sylw atynt;
- bod y corff llywodraethu sy'n sicrhau bod yr uwch berson dynodedig (UBD), y llywodraethwr dynodedig ar gyfer amddiffyn plant (LIDD) a chadeirydd y llywodraethwyr yn ymgymryd â hyfforddiant diogelu perthnasol ac yn ei gynnal fel y cytunwyd gan y Bwrdd Diogelu Rhanbarthol.

6. Cefnogi'r rhai sy'n wynebu risg

Rydym yn cydnabod y gallai plant / pobl ifanc sy'n wynebu risg, yn dioddef camdriniaeth neu'n profi trais dioddef yn ddifrifol oherwydd hynny.

Efallai mai ein hysgol ni fyddai'r unig elfen sefydlog, ddiogel a rhagweladwy ym mywydau plant sy'n wynebu risg. Serch hynny, pan fyddant yn yr ysgol, gall eu hymddygiad fod yn heriol ac yn anufudd neu'n dawedog.

Bydd Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg yn ymdrechu i gefnogi'r disgybl drwy:

- gynnwys y cwricwlwm i annog hunan-barch a hunan-gymhelliant.
- ethos ein hysgol:
 - hyrwyddo amgylchedd cadarnhaol, cefnogol a diogel; ac
 - rhoi ymdeimlad i ddysgwyr o gael eu gwerthfawrogi (gweler adran 2 ar Atal)

- nod polisi perthynas ein hysgol yw cefnogi disgyblion sy'n agored i niwed yn yr ysgol. Bydd yr holl staff yn cytuno ar ddull gweithredu cyson sy'n canolbwyntio ar anghenion y plentyn. Bydd yr ysgol yn ymdrechu i sicrhau bod y disgybl yn gwybod bod rhai mathau o ymddygiad yn annerbyniol ond ei fod/ei bod yn cael ei werthfawrogi/gwerthfawrogi ac nad arnyn nhw y mae'r bai am unrhyw gam-drin sydd wedi digwydd;
- cysylltu ag asiantaethau eraill sy'n cefnogi'r disgybl, gan gynnwys y canlynol:
 - Gwasanaeth Seicoleg Addysg, Gwasanaethau Ymgysylltu neu'r Gwasanaeth Lles Addysg
 - Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed a gwasanaethau eirioli;
- cadw cofnodion a hysbysu'r awdurdod lleol cyn gynted ag y bydd pryder yn codi eto.
- sicrhau pan fydd disgybl ar y gofrestr amddiffyn plant yn gadael, byddwn yn trosglwyddo gwybodaeth i'r darparwr newydd ar unwaith ac yn hysbysu'r Gwasanaethau Cymdeithasol.
- yn meddu ar gyfeiriad e-bost diogel addas er mwyn i hysbysiadau gael eu derbyn fel rhan o Ymgyrch Cwmpasu, ac i gefnogi'r plentyn sy'n destun yr hysbysiad hwnnw

7. Gwrth-Hiliaeth (i'w ddarllen law yn llaw â'r polisi Cydraddoldeb)

Mae ein cymuned ysgol o'r farn y dylid trin hiliaeth mewn addysg fel mater diogelu. Mae gennym bolisi gwrth-hiliaeth gyda phrosesau a gweithdrefnau i ni eu dilyn pan gyfyd digwyddiad. Mae'r polisi hwn yn hyrwyddo cydraddoldeb ac yn ein cefnogi i ddileu gwahaniaethu anghyfreithlon gan gynnwys hiliaeth. Mae'r ysgol gwrthod pob math o ymddygiad hiliol ac rydym wedi ymrwymo i ddileu gwahaniaethu hiliol (gan gynnwys hiliaeth uniongyrchol ac anuniongyrchol, difenwad, cam-drin, gwrthsemitiaeth, aflonyddu ac erledigaeth) yn ein sefydliad, cwricwlwm ac yn yr amgylchedd dysgu a gwaith

8. Gwrth-fwlio

Mae gennym bolisi gwrth-fwlio, sydd wedi'i nodi yn (*gweithdrefnau gwrth-fwlio 2020*) ac fe'i hadolygir yn flynyddol gan y corff llywodraethu. Mae'n gyson â *Pholisi Cyfarwyddiaeth Dysgu a Sgiliau 2021 a Chanllawiau gwrth-fwlio mewn Ysgolion/Lleoliadau Addysgol wedi'u diweddarau* (2014) Cyfarwyddiaeth Dysgu a Sgiliau Bro Morgannwg a Dogfen Ganllawiau Llywodraeth Cymru Rhif: 050/2011 Canllawiau ar Hawliau, Parch, Cydraddoldeb 2019,

9. Ymyrraeth corfforol

Mae Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg yn dilyn polisi a chanllawiau ar Ymyrraeth Corfforol Sir Bro Morgannwg: <https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-03/ymyriad-diogel-ac-effeithiol-defnyddio-grym-rhesymol-a-chwilio-am-arfau.pdf>



Policy - Restrictive
Practices and Physical

10. Plant gydag Anghenion Dysgu Ychwanegol

Rydym yn cydnabod y gall plant ag anghenion ac anabledau dysgu ychwanegol fod yn fwy agored i gael eu cam-drin yn ystadegol. Mae angen i staff yr ysgol sy'n ymwneud â phlant ag anabledau dwys a lluosog, nam ar y synhwyrau a/neu anghenion cymdeithasol, emosiynol ac iechyd meddwl fod yn arbennig o sensitif i arwyddion o gamdriniaeth.

11. Dyletswydd Atal ((i'w ddarllen law yn llaw a'r polisi 'Cydraddoldeb' a 'Gweithdrefnau Llwyrgloi Mai 2024')

Mae ein polisi i amddiffyn disgyblion rhag radicaleiddio ac eithafiaeth yn cydymffurfio â'r *Canllawiau Dyletswydd 'Prevent' diwygiedig ar gyfer Cymru a Lloegr* (2015)

<https://www.gov.uk/government/publications/prevent-duty-guidance/revised-prevent-duty-guidance-for-england-and-wales>

a dogfen ganllaw Llywodraeth Cymru rhif: 045/2011 *Gwrthsafiad a Pharch*

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-03/gwrthsafiad-a-pharch-datblygu-cydluniant-cymunedol.pdf>

a'u llywio gan y *pecyn hunan-asesu Gwrthsafiad a Pharch 2016*

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-03/pecyn-hunanasesu-gwrthsafiad-a-pharch.pdf>

Rydym yn sicrhau bod staff yn cydymffurfio ag E-ddysgu PREVENT y Swyddfa Gartref a bod yr ysgol yn sicrhau bod mesurau diogelwch parhaus ar waith i helpu i gadw cymuned yr ysgol gyfan yn ddiogel.

Fel rhan o bolisi trosfwaol gwrthderfysgaeth cenedlaethol CONTEST, mae gan ysgolion rôl allweddol o fewn yr elfen PREVENT, mae hyn yn cynnwys nodi'r rhai sydd mewn perygl o gael eu radicaleiddio ynghyd â sicrhau bod prosesau a pholisïau diogelwch ysgolion yn cael eu hystyried yn erbyn bygythiad hollbresennol terfysgaeth. Bydd y dolenni isod yn helpu ysgolion i ddeall y ddyletswydd hon ymhellach a'r ffordd orau o gyflwyno unrhyw atgyfeiriadau angenrheidiol i'r gwasanaeth diogelwch.

[Ffurflen Atgyfeirio Partneriaid Prevent Cymru Gyfan - Cymraeg \(south-wales.police.uk\)](https://south-wales.police.uk)

12. Dysgu ar-lein

Fel ysgol byddwn yn cymryd yr arweiniad a'r cyngor a nodir yn *Cadw'n Ddiogel Ar-lein (Diwygiedig): egwyddorion ac ymarfer ffrydio byw a fideo-gynadledda*

<https://hwb.gov.wales/parthau/cadwn-ddiogel-ar-lein/ffrydio-byw-a-fideo-gynadledda-arferion-ac-egwyddorion-diogelu/>, i sicrhau bod ein cymuned ysgol gyfan yn cael ei chadw'n ddiogel wrth ddysgu ar-lein.

13. Defnyddio delweddau

Gellir tynnu delweddau ffotograffig a ffilmio fideos o blant at amrywiaeth o ddibenion. Bydd gofyn i staff dynnu lluniau o ddisgyblion at ddibenion y cwricwlwm, gweithgareddau ysgol ychwanegol, cyhoeddusrwydd a dathlu cyflawniad.

Dylid bod yn arbennig o ofalus ynghylch defnyddio delweddau a all gynnwys plant sy'n derbyn gofal neu blant o grwpiau eraill sy'n agored i niwed, er enghraifft ceiswyr lloches.

Rhaid i bob rhiant/gofalwr roi caniatâd penodol i unrhyw ddelwedd o'i blentyn gael ei chofnodi neu ei rannu.

Ni ddylai staff byth ddefnyddio eu hoffer personol eu hunain i gymryd lluniau.

Argymhellir dilyn y canllawiau canlynol wrth ddefnyddio ffotograff:

- Os defnyddir y ffotograff, peidiwch ag enwi'r plentyn
- Os enwir y plentyn, peidiwch â defnyddio'r ffotograff
- Pennwch a chofnodwch p'un a fydd y ddelwedd yn cael ei chadw i'w defnyddio ymhellach
- Caiff delweddau eu storio'n ddiogel a'u defnyddio gan y rheini sydd wedi'u hawdurdodi i wneud hynny yn unig: dylent fod ar gyfer craffu er mwyn sicrhau derbynioldeb.

14. Recriwtio a Dethol

Mae ein hysgol wedi ymrwymo i ddiogelu a hyrwyddo lles plant ac mae'n disgwyl i bob cyflogai, gweithiwr asiantaeth, contractwr a gwirfoddolwr rannu'r ymrwymiad hwn.

Recriwtio Mwy Diogel yw'r cam cyntaf tuag at ddiogelu a hyrwyddo lles plant yn ein hysgol drwy weithredu polisi a gweithdrefnau sy'n helpu i rwystro, gwrthod, atal neu ganfod pobl a allai gam-drin plant neu sydd fel arall yn anaddas i weithio mewn amgylchedd ysgol.

Mae ein polisi ar recriwtio mwy diogel yn cydymffurfio â *Pholisi Recriwtio Mwy Diogel* (Diwygiwyd 2021) Cyngor Bro Morgannwg

<https://staffnet.valeofglamorgan.gov.uk/Documents/Schools/Schools-HR-Policies/Safer-Recruitment-Policy.pdf>

a *Canllawiau Recriwtio Mwy Diogel* a dogfen ganllawiau Llywodraeth Cymru rhif: 283/2020 *Cadw Dysgwyr yn Ddiogel*. <https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2022-04/220401-cadw-dysgwyr-yn-ddiogel.pdf>

15. Hunanwerthuso ac Archwilio

Mae Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg yn cynnal adroddiad hunanwerthuso diogelu cyfredol a adolygir yn flynyddol gan y corff llywodraethu ac sy'n gyson â'r *Ffurflen hunanwerthuso ar gyfer Diogelu ac Amddiffyn Plant* gan Estyn.

16. Honiadau yn erbyn Cyflogeion a Gwirfoddolwyr

Bydd unrhyw honiad o gam-drin a wneir gan neu ar ran plentyn yn cael ei gymryd o ddifrif a bydd rhywun yn gwrandao ar y plentyn ac yn ymdrin ag ef yn sensitif.

Mae gan Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg ddyletswydd gofal hefyd i'n gweithwyr a'n gwirfoddolwyr a byddwn yn cefnogi unigolion sy'n destun honiad i reoli a lleihau'r straen sy'n rhan annatod o'r broses honiadau.

Mae gan Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg weithdrefnau wedi'u hamlinellu sy'n glynu wrth y gweithdrefnau a nodir yng nghylchlythyr Llywodraeth Cymru rhif: 009/2014 *Diogelu plant mewn addysg: ymdrin â honiadau o gam-drin yn erbyn athrawon a staff eraill*

Pan fydd honiad wedi'i wneud yn erbyn aelod o staff, rhaid hysbysu'r Pennaeth ar unwaith, a bydd y Pennaeth yn rheoli'r honiad drwy roi gwybod i Swyddog Dynodedig yr Awdurdod Lleol (SDALI) gyda chymorth y Dysgu & Swyddog Diogelu Sgiliau.

Pan fydd honiad wedi'i wneud yn erbyn y Pennaeth, rhaid hysbysu Cadeirydd y Llywodraethwyr ar unwaith. Yna bydd Cadeirydd y Llywodraethwyr yn rheoli'r honiad drwy roi gwybod i'r Swyddog Dynodedig Awdurdod Lleol (SDALI) gyda chefnogaeth Swyddog Diogelu Dysgu a Sgiliau.

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-11/diogelu-plant-mewn-addysg-ymdrin-a-honiadau-o-gam-drin-yn-erbyn-athrawon-a-staff-eraill.pdf>

a *Gweithdrefnau Diogelu Cymru: Adran 5, honiadau / pryderon am ymarferwyr a'r rhai sydd mewn safle o ymddiriedaeth* [Diogelu Cymru](#).

17. Hyfforddiant Diogelu

Mae Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg wedi ymrwymo i sicrhau bod yr holl staff (parhaol a dros dro) a gwirfoddolwyr yn ymgymryd â'r hyfforddiant priodol i roi iddynt yr wybodaeth a'r sgiliau sy'n angenrheidiol i gyflawni eu cyfrifoldebau o ran diogelu plant yn effeithiol, sy'n cael ei ddiweddarau gan hyfforddiant gloywi blynyddol, a elwir yn hyfforddiant Lefel 1.

Mae ein hysgol yn sicrhau bod yr Uwch Berson Dynodedig (UBD), a'r Llywodraethwr Diogelu Dynodedig (LIDD) ar gyfer diogelu yn cael hyfforddiant i'r safonau y cytunwyd arnynt gan y Bwrdd

Diogelu Rhanbarthol. Yn ogystal â hyfforddiant diogelu sylfaenol lefel 1, rhaid i'r UBD a'r LIDD ymgymryd â hyfforddiant gloywi blynyddol, a elwir yn hyfforddiant lefel 2. Mae'r lefelau hyfforddi hyn wrthi'n cael eu disodli gan fframwaith hyfforddi cenedlaethol y cyfeirir ato fel hyfforddiant Grŵp B.

18. Meddalwedd MyConcern

Defnyddir meddalwedd diogelu MyConcern gan Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg. Mae'n system syml a diogel ar gyfer cofnodi a rheoli'r holl bryderon diogelu, bugeiliol a lles.

Mae staff yn cofnodi ac yn rheoli unrhyw bryderon diogelu wrth iddynt ddigwydd. Wedi'i integreiddio â Arbor, mae MyConcern yn tynnu'r wybodaeth berthnasol am fyfyrwyr o Arbor i greu proffil myfyriwr yn MyConcern. Anfonir hysbysiadau awtomatig at yr arweinydd diogelu dynodedig pan ychwanegir unrhyw bryderon newydd gan ddefnyddwyr.

Mae MyConcern yn caniatáu i ysgolion hwyluso cydweithio a rhannu gwybodaeth gyda phartneriaid a chydweithwyr dibynadwy megis Mentoriaid Ieuenctid yr ysgol neu weithiwr cymdeithasol plentyn, drwy eu hychwanegu fel aelodau tîm at bryder penodol neu broffil myfyriwr yn MyConcern. Mae hyn yn hyrwyddo darlun cyflawn o les unigolyn ac yn galluogi aelodau perthnasol y tîm i weithredu pan fo angen heb orfod anfon diweddariadau ychwanegol drwy e-bost.

Gellir lanlwytho dogfennau, cofnodion, MARF a ffurflenni atgyfeirio eraill a mathau eraill o gyfryngau, a'u cysylltu â chofnod y disgybl. Mae hyn yn lleihau'r angen am gofnodion papur ac yn canoli'r holl wybodaeth berthnasol ac ategol. Mae'n galluogi ein hysgol i reoli a blaenoriaethu camau gweithredu a dangos effeithiolrwydd trefniadau diogelu i Estyn, Llywodraethwyr ac Uwch Arweinwyr a sbarduno gwell canlyniadau i fyfyrwyr.

Gellir creu adroddiadau ar unrhyw gyfuniad o gategoriâu o bryder neu wybodaeth am fyfyrwyr dros gyfnod penodol neu ddeinamig. Mae adroddiadau nodweddiadol y gall ysgolion eu rhedeg yn cynnwys dadansoddiad o 'gyfanswm pryderon fesul mis', 'pryderon yn ôl categori', 'adroddiad llywodraethwyr tymhorol' ac ati.

Mae gan ysgolion gyfrifoldeb cyfartal i sicrhau bod dogfennaeth / gwybodaeth yn cael ei rhannu mewn modd diogel ac amserol gyda'r holl bartneriaid diogelu perthnasol.

Polisiâu Cysylltiedig a Gwybodaeth Ychwanegol

19. Casglu a Rhyddhau Plant o'r Ysgol - Disgyblion Blwyddyn 6

Bydd hawl gan ddisgyblion Blwyddyn 6 i gerdded adref o'r ysgol ar eu pennau eu hunain. Ni fydd hawl gan y disgyblion hyn i gerdded adref gyda'u brodyr a chwiorydd sydd yn iau. Teimlwn fod y disgyblion, erbyn yr amser hyn, wedi magu annibyniaeth ac yn gallu adnabod risgiau. Cyn i'r disgyblion gerdded adref o'r ysgol byddwn wedi dosbarthu llythyr i rieni ac wedi trafod rheolau y broses. Ni fydd un plentyn yn cael cerdded adref o'r ysgol heb fod llythyr caniatâd wedi ei dderbyn gan yr ysgol. Cyn iddynt gerdded adref o'r ysgol byddwn yn adolygu ac yn pwysleisio'r canlynol gyda'r disgyblion:

- I ddilyn rheolau diogelwch y ffordd gan gerdded at groesfanau addas lle mae goleuadau yn cynorthwyo.
- Os oes rhaid croesi ffordd lle nad oes goleuadau traffig, byddwn yn cynghori disgyblion i groesi lle mae modd gweld y traffig yn dod o'r ddau gyfeiriad.
- I fod yn wyladwrus o seiclwyr ar y ffordd.
- I beidio dilyn neu siarad gydag unrhyw ddieithryn ar y ffordd adref.

Os yw disgyblion yn dangos ymddygiad amhriodol neu yn peidio â dilyn y rheolau uchod, yr ysgol fydd yn penderfynu p'un ai yw'r plentyn yn parhau i gerdded adref o'r ysgol.

Casglu disgyblion diwedd y dydd

Rhaid i unrhyw unigolyn sydd yn casglu disgybl sydd yn iau na Blwyddyn 6 fod yn 16 oed neu'n hŷn. Ni fyddwn yn rhyddhau unrhyw blentyn o'r Ysgol Isaf at berson sydd yn iau'r na'r oedran uchod.

20. Rhoi Terfyn Ar Gosbi Plant yn Gorfforol

Roedd 21 Mawrth 2022 yn ddyddiad hanesyddol i blant a'u hawliau yng Nghymru. O'r diwrnod hwn mae'n anghyfreithlon cosbi plant yn gorfforol yng Nghymru. Mae'r newid hwn yn cael ei gyflawni gan Ddeddf Plant (Diddymu Amddiffyniad Cosb Resymol) (Cymru) 2020 (y Ddeddf). O 21 Mawrth 2022, ni fydd unrhyw un yng Nghymru yn gallu defnyddio 'amddiffyniad o gosb resymol' fel amddiffyniad ar gyfer ymosodiad cyffredin. Bydd pob cosb gorfforol ar blant yn anghyfreithlon yng Nghymru. Isod mae rhai dolenni ychwanegol i esbonio'r newidiadau ymhellach.

[Rhoi Terfyn ar Gosb Gorfforol yng Nghymru: taflen ffeithiau ar gyfer y gweithlu addysg | LLYW.CYMRU](#)

<https://wales.assetbank-server.com/assetbank-wales/images/assetbox/ce40e904-b1b3-4ca8-b0f6-98f9e78cd2ad/assetbox.html>

[| Cysur | Sesiynau Briffio 7 Munud](#)

21. Plant sy'n ymuno â'r System Derbyn Gofal

Mae rhianta corfforaethol yn hyrwyddo cyfrifoldeb cyfunol gweithwyr awdurdodau lleol i ddiogelu a hyrwyddo hawliau a chyfleoedd bywyd Plant sy'n Derbyn Gofal (PDG). Mae gweithwyr awdurdodau lleol yn rhieni corfforaethol i PDG. Gall plant ddod i dderbyn gofal drwy gytundeb gyda rhieni neu drwy orchymyn llys. Mae'r rhan fwyaf o blant mewn gofal yn ddiogel rhag niwed ac yn gwneud yn dda, ond i rai mae yna risgiau. I blant ar orchymyn gofal llawn, gweithiwr cymdeithasol y plentyn sydd â'r cyfrifoldeb rhiant llawn. Os ydy'r plentyn ar orchymyn gofal interim neu wedi leoli gyda gorchymyn rhianta, mae'r awdurdod lleol yn rhannu cyfrifoldeb rhiant. Pan fydd gan ysgolion bryderon diogelu neu lle mae plant sy'n derbyn gofal yn absennol heb awdurdod, dylai ysgolion gysylltu â gweithiwr cymdeithasol y plentyn a hwyluso ymateb cyflym ac effeithiol i hyn.

Mae plant sy'n derbyn gofal:

- mewn mwy o berygl o gael eu bwlio neu eu cam-drin gan gyfoedion.
- yn fwy tebygol o fod yn darged i gamfanteisio rhywiol.
- yn llawer mwy tebygol o ffoi'r cartref.
- mewn mwy o berygl o gamddefnyddio sylweddau oherwydd profiadau bywyd cynnar.
- yn fwy tebygol o ddiodef trafferthion cymdeithasol, emosiynol ac iechyd meddwl oherwydd trawma.
- mewn risg uwch o gael rhyw fath o oedi datblygiadol.
- o bosib yn mynd i gael problemau gyda'u hunaniaeth.
- yn fwy tebygol o brofi rhwystrau rhag dysgu.

Bydd Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg yn chwarae rôl allweddol wrth amddiffyn plant mewn gofal.

Mae gan yr ysgol gael arweinydd dynodedig (Laura Downey) ar gyfer plant sy'n derbyn gofal. Bydd yr arweinydd dynodedig yn:

- gwybod pwy yw gweithiwr cymdeithasol y plentyn
- yn ymwybodol o arwyddion o gam-drin ac esgeulustod.
- yn ymwybodol o fregusrwydd plant mewn gofal.
- canolbwyntio ar anghenion unigol y plentyn.
- gwybod beth yw'r cynlluniau penodol ar gyfer unrhyw blentyn sy'n derbyn gofal rydych chi'n gyfrifol amdano.

- These guidelines provide advice on offering health services or treatment to young people under 16, including assessing their ability to consent and the nature of the relationship involved.
- Staff should always consider whether it is appropriate to share information with parents or carers as part of the assessment, based on the best interests of the child or young person. Where possible, the young person should be encouraged to inform their parent or carer. However, this may be inadvisable if doing so would place the child at risk of harm.
- If a staff member is unsure of the appropriate course of action, they must consult the Duty Team or the Education Safeguarding Team.
- A MARF is required if There are concerns that the child and/or unborn child is at risk of harm, or the pupil is under 13 years old.

23. Child Criminal and Sexual Exploitation (CCE/CSE)

Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg recognises its responsibility to safeguard and promote the welfare of pupils where there are concerns that they may be at risk of being abused through any form of exploitation — criminal, sexual, or otherwise. Child exploitation refers to forcing or manipulating children and young people into taking part in activities (criminal, sexual, etc.).

It is a form of sexual abuse in exchange for some form of payment — which might include money, mobile phones, drugs, alcohol, accommodation, “protection,” or affection. The vulnerability of the young person and the grooming process used by perpetrators often prevent them from recognising the exploitative nature of the relationship or from giving informed consent.

Forms of Exploitation include:

- Abuse through exchanging sexual activity for money or gifts.
- Abuse through producing indecent images or other inappropriate material involving children (photos, films, or other technologies).
- Abuse through grooming, either in person or via technologies such as mobile phones or the internet.
- Abuse through trafficking for sexual or criminal purposes.
- Abuse through “cuckooing” (taking control of an individual’s home or property).

Children do **not** volunteer to be sexually exploited, and they cannot consent to their own abuse; they are coerced or manipulated.

Child Sexual Exploitation (CSE) may occur when someone gives a young person affection, food, money, or gifts, and then demands sexual acts “in return.”

They may make the young person feel special, as though in a relationship, but this is not genuine. At times, they may be violent or verbally abusive. (*Children’s Sexual Exploitation Steering Group, 2019*). If the school believes a pupil may be at risk of CSE, staff will complete a Sexual Exploitation Risk Assessment Framework (SERAF) and seek advice from the Vale Duty Team. Further information can be found in the All-Wales Child and Young Person Sexual Exploitation Protocol (2013).

24. Mental Health, Suicide, and Self-Harm

See the school’s ‘Healthcare Needs Policy’

25. Social Networking and Online Safety

See the school’s ‘E-Safety Policy’

26. Substance Misuse in Education



See the school’s ‘Substance Misuse Prevention Policy’

27. External Speakers and Visitors

See the school's 'Educational Visits Policy'

28. Premises Hire Policy

See the school's 'School Property Lettings Policy'

	Signature	Date
Approved by Rhys Angell Jones – Headteacher		15/10/25
Approved by Rob Evans – Chair of Governors		15/10/25



CHILD SAFEGUARDING POLICY

In all of the school's policies we strive to achieve the aims and objectives of the Wales Young People's Active Rights seven core aims framework.

“DYRO DY LAW I MI AC FE AWN I BEN Y MYNYDD”

By co-operating and trusting each other we want to ensure that every pupil fulfils his or her potential with regard to their ability and talents. We do this by offering opportunities, support and guidance within a positive, broadminded, safe and civilised society.

The vision for our pupils

We want to develop pupils who are fluent in Welsh and English who are proud of the tradition and heritage of their locality and country. We seek balanced and responsible citizens who respect the rights of other individuals and are comfortable with themselves. They will respect their minds, their spirit and their bodies and they will have broad horizons and curiosity for new information. They possess the necessary skills to benefit from challenges in the future in the world of work and in society and they will want to continue to grow and develop as lifelong learners and citizens of the world.

Timeline for Submitting the Child Safeguarding Policy 2025–26

The Safeguarding Policy and related policies were updated during September/October 2025. The consultation process on the updates will take place as follows:

Related to the Child Safeguarding Policy, the consultation will include:

- Child Safeguarding Policy
- Anti-Bullying Policy
- Equality Policy

Who?	How?	When?
SLT	SLT Meeting	06-10-25
All Staff	Staff Voice Meeting	09-10-25
School Parliament	School Parliament Meeting	10-10-25
Governors	Full Governors' Meeting	15-10-25
All Pupils	Whole-school Assemblies Anti-bullying week	Week commencing 03-11-25

Deadline for feedback on the policies: Friday 24th October 2025

1. Introduction
2. Prevention
3. Procedures
4. Definitions of Child Abuse and Neglect
5. School Governing Body
6. Supporting Those at Risk
7. Anti-Racism
8. Anti-Bullying
9. Physical Intervention
10. Children with Additional Learning Needs
11. Prevent Duty
12. Online Learning
13. Use of Images
14. Recruitment and Selection
15. Self-Evaluation and Audit
16. Allegations Against Staff and Volunteers
17. Safeguarding Training
18. MyConcern Software
19. Collecting and Releasing Children from School – Year 6 Pupils
20. Ending Physical Punishment of Children
21. Children Entering the Care System
22. Teenage Pregnancy
23. Child Criminal and Sexual Exploitation (CCE/CSE)
24. Mental Health, Suicide and Self-Harm
25. Social Networking and Online Safety
26. Substance Misuse in Education
27. External Speakers and Visitors
28. Premises Hire Policy

Designated Safeguarding Person (DSP)	Nia Rowlands	01446 450280
Deputy Safeguarding Person (DDSP)– Upper School	Laura Downey	01446 450280
Deputy Safeguarding Person (DDSP)– Lower School	David Morgan	01446 450280
Designated Safeguarding Governor	Anne-Louise Llywellyn-Morgan	07789 648350
Chair of Governors	Rob Evans	07970 190944

Key Contacts within the Local Authority

Referral to Children and Young People Services (CYP Services), Vale of Glamorgan

If schools have **urgent** and **immediate** concerns about the safety or welfare of a child or young person during office hours, call **01446 725202**.

For emergency referrals outside office hours, call 029 20788 570.

Police (Child Protection): 101, or in an emergency, 999

Learning and Skills Safeguarding Team	Jason Redrup jredrup@valeofglamorgan.gov.uk Sarah Collier scollier@valeofglamorgan.gov.uk	01446 709867
Local Authority Designated Officer (LADO)	Natasha James	01446 700111
Designated Safeguarding Officer (DSO)	Helen Anderson	01446 700111
Head of Learning and Skills Safeguarding	Katy Williams	01446 700111

All queries or referrals relating to safeguarding concerns about practitioners or individuals in positions of trust should be sent to **Jason Redrup** and **Helen Anderson**.

1. Introduction

Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg fully recognises its contribution to safeguarding and protecting children and acknowledges that children have the right to be safeguarded and protected from harm.

Our policy is guided by a children's rights-based approach to safeguarding as both a principled and practical framework for working with children, rooted in the United Nations Convention on the Rights of the Child (UNCRC).

There are three main elements to our policy:

- Prevention – through the culture, teaching, and pastoral support offered to learners;
- Procedures – for identifying and reporting cases, or suspected cases, of abuse – our day-to-day contact with children places staff in a good position to observe outward signs of abuse;
- Support – for learners who may have been abused.

This policy applies to all staff and volunteers working in the school, as well as to governors. Learning support assistants, midday supervisors, caretakers, and administrative staff, as well as teachers, could be the first point of disclosure for a child.

This policy should be read alongside the Welsh Government guidance document Keeping Learners Safe (Circular 283/2022):

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2022-04/220401-cadw-dysgwyr-yn-ddiogel.pdf>

2. Prevention

We recognise that high self-esteem, confidence, supportive friendships, and good communication with a trusted adult all help protect children.

Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg will:

- establish and maintain an ethos where children feel safe, are encouraged to talk, and are listened to.
- ensure children know which adults in school they can approach if they are worried or in difficulty.
- include activities and opportunities in the Relationships and Sexuality Education (RSE) curriculum that equip children with the skills needed to stay safe from abuse and to know where to turn for help.
- include materials in the curriculum to help children develop realistic attitudes to adult responsibilities, particularly in relation to childcare and parenting skills.
- build relationships with other agencies and ensure early and appropriate referrals for support and intervention before risks escalate.
- adopt a whole-school approach to wellbeing that incorporates safeguarding and preventative measures to support children and families

3. Procedures

Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg will follow the Wales Safeguarding Procedures, approved by the 58 Safeguarding Boards. The school will:

- ensure we have a Designated Safeguarding Person (DSP) who has undertaken appropriate training.
- recognise the role of the DSP and arrange Level 1 Safeguarding training and MyConcern software training for all staff, and Level 2 Safeguarding training for the DSP and deputies.
- ensure that all staff and governors know:
 - The name and role of the DSP and the Designated Safeguarding Governor.
 - Their individual responsibility to report to Social Services or the Police any child at risk, in line with the Wales Safeguarding Procedures (2019)

- What to do when the DSP is unavailable.
- ensure all staff are alert to the signs of abuse and neglect and know how to respond to a pupil who may disclose abuse or neglect.
- ensure that staff registered with the Education Workforce Council (EWC) in Wales are aware of their Code of Professional Conduct and Practice and its emphasis on learner safety and wellbeing.
- ensure parents understand the school's safeguarding responsibilities by outlining them clearly on the school website.
- provide training so all staff:
 - Understand their personal responsibilities.
 - Know local agreed procedures and their duty to respond.
 - Recognise signs of abuse and neglect.
 - Know how to support a child who discloses.

Understand the potential role of online behaviour in all the above.

- notify the local authority's social services team when:
 - a pupil on the Child Protection Register is excluded, either for a fixed term or permanently; or
 - a pupil on the Child Protection Register is absent from school without explanation for more than two days (or one day following a weekend).
- work to develop effective links with relevant and active agencies as required, including attendance at initial and review child protection conferences and core groups, and submitting written reports to such meetings.
- keep digital records of concerns about children (recording the date, incident and actions taken) on the MyConcern platform, even when an immediate referral to the local authority is not required.
- use the MyConcern software platform for managing all safeguarding concerns.
- ensure all safeguarding records are securely stored on the MyConcern safeguarding software platform.
- adhere to the procedures set out in the Welsh Government's Disciplinary and Dismissal Procedures for School Staff.
- ensure recruitment and selection procedures comply with Welsh Government guidance *Keeping Learners Safe*; and
- appoint a Designated Safeguarding Governor (DSG) who will oversee the school's child protection policy and practice, ensuring that this governor attends the Local Authority's Designated Safeguarding Governors' Training every two years. When a member of staff, teaching or otherwise, becomes aware of signs of abuse or neglect, they should:
 - discuss the matter with the school's Designated Safeguarding Person (DSP) or, in their absence, the Deputy DSP. If it is decided that a referral is necessary, the DSP must, in an emergency where there are child-protection concerns, make an immediate referral by telephone to the Children and Young People's Service by calling the Duty Officer on 01446 725202, or out of hours on 02920 788570. If the Children and Young People's Service cannot be contacted, the referrer must dial **999** and inform the police as an emergency. This must then be followed within one working day by completing the Multi-Agency Referral Form (MARF) and emailing it to dutymarfs@bromorganwg.gov.uk. Cases not requiring immediate child-protection action may be

referred by submitting a MARF. If the box "Child in Need" is ticked, parental consent must accompany the MARF. Parental consent is not required for the "CP" (Child Protection) referral box.

Advice before making a referral can be sought by discussing the concern with the CYP Duty Desk or the Learning and Skills Safeguarding Officer.

4. Definitions of Abuse and Neglect

The Children Act 1989 and 2004 and the Social Services and Well-being (Wales) Act 2014 define abuse as follows:

"A child is abused when someone harms them or fails to prevent harm to them. Children may be abused in a family, institutional, or community setting by those known to them or, more rarely, by a stranger. A child or young person under 18 may be abused or neglected and may require protection through an inter-agency child protection plan."

Physical Abuse

Hitting, slapping, overuse or misuse of medication, unreasonable restraint, or inappropriate punishments.

Emotional / Psychological Abuse

Threatening to harm or abandon a child; coercive control; humiliation; verbal or racial abuse; isolation; withdrawal of services or support networks; witnessing the abuse of others.

Sexual Abuse

Forcing or enticing a child or young person to take part in sexual activities, whether the child is aware of what is happening. This includes: Physical contact (penetrative or non-penetrative acts). Non-contact activities such as involving children in looking at or producing pornographic material Encouraging children to behave in sexually inappropriate ways

Financial Abuse

Although less common among children, indicators may include:

- Failure to meet care and support needs provided through direct payments
- Complaints of personal property going missing

Neglect

Failure to meet a child's physical, emotional, or psychological basic needs, likely to result in impairment of health or development.

Other sources of actual or potential harm to a child or young person may include:

- Criminal exploitation (e.g., drug "county lines" activity)
- Child sexual exploitation (CSE)
- Radicalisation or extremism
- Female genital mutilation (FGM)
- Modern slavery
- Honour-based abuse

Further information and detailed explanations of these types of harm are available in the Wales Safeguarding Procedures glossary of terms.

5. The School Governing Body

The Governing Body of Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg is responsible for ensuring that:

- The school has effective child protection and safeguarding policies and procedures consistent with local authority guidance and *Keeping Learners Safe (2022)*.
- These policies and procedures are:
 - Available to parents and carers
 - Provided in a format suitable for children’s understanding, especially those with additional needs
- The school operates safe recruitment procedures that consider the need to safeguard children and young people, including arrangements to ensure all appropriate checks are carried out for new staff and volunteers working with children, including relevant Disclosure and Barring Service (DBS) checks.
- The Headteacher and all permanent staff and volunteers working with children receive appropriate training to provide them with the knowledge and skills needed to carry out their safeguarding responsibilities effectively, and that this training is regularly refreshed.
- The governing body addresses any areas for improvement identified in the school’s child protection arrangements.
- The governing body ensures that the Designated Safeguarding Person (DSP), Designated Safeguarding Governor (DSG), and Chair of Governors undertake relevant safeguarding training and maintain it as agreed by the Regional Safeguarding Board.

6. Supporting Those at Risk

We recognise that children or young people who are at risk, experiencing abuse, or exposed to violence may suffer significant harm as a result. For some children, the school may represent the only stable, secure, and predictable element in their lives. However, when they are in school, their behaviour may be challenging, disobedient, or withdrawn.

Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg will strive to support such pupils by:

- Including curriculum content that encourages self-esteem and self-motivation.
- Promoting a positive, supportive, and safe school environment, and ensuring learners feel valued (see section on Prevention).
- Implementing the school’s relationship policy, which aims to support vulnerable pupils through a consistent, child-centred approach agreed by all staff. Pupils are helped to understand that certain behaviours are unacceptable but that they are valued and not to blame for any abuse they may have suffered.
- Working with external agencies that support the pupil, including:
 - Educational Psychology Service
 - Engagement and Education Welfare Services
 - Child and Adolescent Mental Health Services (CAMHS) and advocacy services
- Maintaining records and notifying the local authority immediately if concerns re-emerge.
- Ensuring that when a pupil on the child protection register leaves the school, information is transferred to the new setting immediately, and Social Services are informed.
- Maintaining a secure school email address to receive notifications as part of the Operation Encompass Scheme (police notifications about domestic incidents) to support the child subject to such notifications.

7. Anti-Racism Policy (to be read in conjunction with the Equality Policy)

Our school community believes that racism in education should be treated as a safeguarding issue. We have an Anti-Racism Policy with processes and procedures to follow when an incident occurs. This policy promotes equality and supports us in eliminating unlawful discrimination, including racism. The school rejects all forms of racist behaviour and is committed to eliminating racial discrimination (including direct and indirect racism, defamation, abuse, antisemitism, harassment, and persecution) within our institution, curriculum, and learning/work environment.

8. Anti-Bullying

We have an Anti-Bullying Policy (Anti-Bullying Procedures 2020), reviewed annually by the governing body. It aligns with, Learning and Skills Directorate Policy 2021, *Welsh Government Guidance 050/2011 – Rights, Respect, Equality* (updated 2019), Local authority guidance (Vale of Glamorgan Learning and Skills Directorate, 2014)

9. Physical Intervention

Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg follows the Vale of Glamorgan's policy and guidance on Safe and Effective Intervention, the Use of Reasonable Force, and Searching for Weapons:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-03/ymyriad-diogel-ac-effeithiol-defnyddio-grym-rhesymol-a-chwilio-am-arfau.pdf>

10. Children with Additional Learning Needs (ALN)

We recognise that children with additional learning needs or disabilities may be statistically more vulnerable to abuse.

School staff who work with children who have profound and multiple learning difficulties, sensory impairments, and/or social, emotional, and mental health needs must be particularly sensitive to signs of abuse.

11. Prevent Duty (to be read alongside the Equality Policy and "Lockdown Procedures, May 2024")

Our policy to protect pupils from radicalisation and extremism complies with the Revised Prevent Duty Guidance for England and Wales (2015):

<https://www.gov.uk/government/publications/prevent-duty-guidance/revised-prevent-duty-guidance-for-england-and-wales>

And with the Welsh Government Guidance Document 045/2011 – "Respect and Resilience":

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-03/gwrthsafiad-a-pharch-datblygu-cydlyniant-cymunedol.pdf>

Also guided by the "Respect and Resilience" Self-Assessment Toolkit (2016):

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-03/pecyn-hunanasesu-gwrthsafiad-a-pharch.pdf>

We ensure that staff complete Home Office Prevent e-learning, and that the school maintains ongoing security and safety measures to keep the whole school community safe.

As part of the UK Government's CONTEST Counter-Terrorism Strategy, schools play a key role within the Prevent element. This includes identifying those at risk of radicalisation and ensuring that school safety processes and policies are reviewed against the ongoing threat of terrorism.

The following link assists schools in understanding this duty and making referrals where necessary: All-Wales Prevent Partners Referral Form – Welsh (available at: south-wales.police.uk)

12. Online Learning

As a school, we follow the guidance outlined in "Staying Safe Online (Revised): Principles and Practice for Live Streaming and Video Conferencing"

<https://hwb.gov.wales/parthau/cadwn-ddiogel-ar-lein/ffrydio-byw-a-fideogynadledda-arferion-ac-egwyddorion-diogelu/>. This ensures that our entire school community is kept safe when learning online

13. Use of Images

Photographic images and video recordings of children may be taken for various purposes. Staff may need to take photos of pupils for curriculum use, extra-curricular activities, publicity, or to celebrate achievements. Special care must be taken when using images that include:

- Children in care, or
- Children from other vulnerable groups (e.g. asylum seekers).

Parents/carers must always give specific consent before any image of their child is recorded or shared. Staff must never use their own personal devices to take photographs.

When using photographs, the following guidance should be followed:

- If a photograph is used, do not name the child.
- If the child is named, do not use the photograph.
- Clearly decide and record whether the image will be stored for future use.
- Images must be securely stored and accessed only by authorised personnel, for legitimate school purposes.

14. Safer Recruitment and Selection

Our school is committed to safeguarding and promoting the welfare of children, and expects all employees, agency workers, contractors, and volunteers to share this commitment. Safer Recruitment is the first step in safeguarding and promoting children's welfare within our school by operating policies and procedures designed to deter, reject, prevent, or identify individuals who may pose a risk to children or who are otherwise unsuitable to work in a school environment. Our Safer Recruitment Policy **complies with the** Vale of Glamorgan Council's Safer Recruitment Policy (Revised 2021): <https://staffnet.valeofglamorgan.gov.uk/Documents/Schools/Schools-HR-Policies/Safer-Recruitment-Policy.pdf> and with Welsh Government Guidance Document 283/2020 – Keeping Learners Safe: <https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2022-04/220401-cadw-dysgwyr-yn-ddiogel.pdf>

15. Self-Evaluation and Audit

Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg maintains an up-to-date Safeguarding Self-Evaluation Report, reviewed annually by the governing body.

This aligns with Estyn's Self-Evaluation Form for Safeguarding and Child Protection.

16. Allegations Against Employees and Volunteers

Any allegation of abuse made by or on behalf of a child will be taken seriously, and the child will be listened to and treated sensitively. Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg also has a duty of care to our employees and volunteers. We will support individuals who are the subject of an allegation, managing and reducing the stress inherent in such processes.

The school follows the procedures set out in Welsh Government Circular 009/2014 – "Safeguarding

Children in Education: Handling Allegations of Abuse Against Teachers and Other Staff."

If an allegation is made against a member of staff, the Headteacher must be informed immediately. The Headteacher will then manage the allegation by notifying the Local Authority Designated Officer (LADO), supported by the Learning and Skills Safeguarding Officer.

If an allegation is made against the Headteacher, the Chair of Governors must be informed immediately. The Chair of Governors will then manage the allegation by notifying the LADO, with support from the Learning and Skills Safeguarding Officer.

For reference: <https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-11/diogelu-plant-mewn-addysg-ymdrin-a-honiadau-o-gam-drin-yn-erbyn-athrawon-a-staff-erail.pdf>

and Wales Safeguarding Procedures, Section 5: Allegations/Concerns About Practitioners and Those in Positions of Trust.

17. Safeguarding Training

Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg is committed to ensuring that all staff (permanent and temporary) and volunteers undertake the appropriate training to provide them with the knowledge and skills required to carry out their safeguarding responsibilities effectively. This training is refreshed annually, known as Level 1 Refresher Training.

The school ensures that the Designated Safeguarding Person (DSP) and the Designated Safeguarding Governor (DSG) undertake training to the standards agreed by the Regional Safeguarding Board.

In addition to basic Level 1 Safeguarding Training, the DSP and DSG must undertake annual Level 2 Refresher Training. These training levels are being phased into the new National Safeguarding Training Framework, referred to as Group B Training.

18. MyConcern Software

Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg uses the MyConcern Safeguarding Software.

This is a secure and user-friendly system for recording and managing all safeguarding, pastoral, and wellbeing concerns.

Staff record and manage any safeguarding concerns as they arise. Integrated with Arbor (the school's MIS system), MyConcern automatically imports relevant student information to create a pupil profile. When new concerns are logged, automatic notifications are sent to the *Designated Safeguarding Person*.

MyConcern enables schools to collaborate and share information with trusted partners — such as school-based youth mentors or a child's social worker — by adding them as team members to a specific concern or pupil profile. This promotes a complete picture of an individual's wellbeing and allows relevant team members to act promptly, without needing to exchange updates via email.

Documents, records, MARF (Multi-Agency Referral Forms), and other referral forms or media can be uploaded and linked to a pupil's record. This reduces the need for paper files and centralises all relevant and supporting information.

It allows our school to manage and prioritise actions and demonstrate the effectiveness of safeguarding arrangements to Estyn, Governors, and Senior Leaders, driving improved outcomes for students.

Reports can be generated for any combination of concern categories or pupil data over specific or dynamic time periods. Typical reports include "Total concerns per month", "Concerns by category", "Termly governors' report," etc.

Schools share equal responsibility to ensure that documentation and information are shared securely and promptly with all relevant safeguarding partners.

Related Policies and Additional Information

19. Collecting and Releasing Children from School – Year 6 Pupils

Year 6 pupils are permitted to walk home from school independently. However, these pupils are not permitted to walk home with younger siblings. We believe that by this age, pupils have developed sufficient independence and awareness to recognise risks. Before pupils begin walking home alone, the school will issue a letter to parents outlining the process and safety rules. The school will emphasise that no child will be allowed to walk home without the school having first received a signed consent letter from parents/carers.

Before allowing pupils to walk home, the school will review and highlight the following safety reminders with them:

- Follow road safety rules, using designated crossings with lights whenever possible.
- When crossing roads without traffic lights, pupils should cross at points with clear visibility in both directions.
- Be alert to cyclists.
- Never follow or speak to strangers on the way home.

If pupils show inappropriate behaviour or fail to follow the above safety rules, the school will decide whether that pupil may continue walking home independently.

End-of-Day Collection Procedures: Any individual collecting a pupil from the Lower School must be 16 years or older. The school will not release a child to anyone under this age.

20. Ending Physical Punishment of Children

21 March 2022 marked a historic milestone for children and their rights in Wales. From this date onwards, it became illegal to physically punish a child in Wales. This change was implemented through the Children (Abolition of Defence of Reasonable Punishment) (Wales) Act 2020. From 21 March 2022, no one in Wales can use “reasonable punishment” as a legal defence for common assault. All forms of physical punishment of children are now illegal in Wales. Further information and explanatory materials are available at: Ending Physical Punishment in Wales – Factsheet for the Education Workforce <https://wales.assetbank-server.com/assetbank-wales/images/assetbox/ce40e904-b1b3-4ca8-b0f6-98f9e78cd2ad/assetbox.html>

21. Children Entering the Care System

Corporate parenting promotes the collective responsibility of local authority staff to safeguard and promote the rights and life opportunities of Children Looked After (CLA).

Local authority employees act as the corporate parents of CLA. Children may enter care either by agreement with parents, or through a court order. Most children in care are safe and doing well, but some remain at risk. For children under a full care order, the child’s social worker has full parental responsibility. If under an interim care order or residence order, the local authority shares parental responsibility.

Where schools have safeguarding concerns or when children in care are absent without authorisation, schools must contact the child's social worker immediately to facilitate a rapid and effective response.

Children who are looked after are:

- At greater risk of being bullied or abused by peers
- More likely to be targets of sexual exploitation
- More likely to run away from home
- At increased risk of substance misuse due to early life trauma
- More likely to experience social, emotional, and mental health difficulties because of trauma
- At greater risk of developmental delay
- Potentially facing identity issues
- More likely to encounter barriers to learning

Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg plays a key role in protecting children in care.

The school has a Designated Teacher for Children Looked After (CLA) — Laura Downey.

However, safeguarding CLA is everyone's responsibility.

Staff should:

- Know who the child's social worker is.
- Be alert to signs of abuse and neglect.
- Be aware of the vulnerabilities of children in care.
- Focus on the individual needs of each child.
- Know the specific care plan for any child they are responsible for.
- Ensure a high-quality Personal Education Plan (PEP) is in place that reflects the child's voice, is person-centred, and involves a multi-agency approach to meeting social, emotional, and academic needs.
- Listen to and act upon the voice of the child.
- Work collaboratively with other agencies.



Child-Looked-After-C
LA-Policy-for-Schools.

22. Teenage Pregnancy (to be read alongside the Equality Policy)

- If a pupil under 13 years old discloses that she is pregnant (or believes she may be), a MARF (Multi-Agency Referral Form) must be completed. Staff are advised to follow Fraser Guidelines when discussing personal or sexual matters with a young person under 16.
- These guidelines provide advice on offering health services or treatment to young people under 16, including assessing their ability to consent and the nature of the relationship involved.
- Staff should always consider whether it is appropriate to share information with parents or carers as part of the assessment, based on the best interests of the child or young person. Where possible, the young person should be encouraged to inform their parent or carer. However, this may be inadvisable if doing so would place the child at risk of harm.
- If a staff member is unsure of the appropriate course of action, they must consult the Duty Team or the Education Safeguarding Team.

- Sicrhau bod Cynllun Addysg Personol (CAP) o ansawdd da mewn lle sy'n adlewyrchu llais y plentyn; yn canolbwyntio ar yr unigolyn; ac sydd â dull amlasiantaethol sy'n ceisio diwallu anghenion cymdeithasol, emosiynol ac academaidd ar waith.
- Gwranddo ar lais y plentyn a gweithredu arno.
- Cydweithio ag asiantaethau eraill.



Child-Looked-After-C
LA-Policy-for-Schools.

22. Beichiogrwydd ardegeu (i'w ddarllen law yn llaw a'r polisi 'Cydraddoldeb')

- Os yw disgybl o dan 13 oed yn datgelu ei bod yn feichiog (neu'n credu y gallai fod yn feichiog) bydd angen MARF. Cynghorir staff i ddilyn Canllawiau Fraser wrth drafod materion personol neu rywiol gyda pherson ifanc o dan 16 oed.
- Mae Canllawiau Fraser yn rhoi arweiniad ar roi cyngor a thriniaeth i bobl ifanc o dan 16 oed. Dylai staff asesu cymhwysedd y disgyblion i roi caniatâd ac asesu natur y berthynas
- Dylid bob amser ystyried a yw'n briodol rhannu gwybodaeth â rhieni a gofalwyr fel rhan o'r asesiad a dylai fod yn seiliedig ar fudd pennaf y plentyn / person ifanc.
- Lle bynnag y bo modd, byddem yn annog y person ifanc i roi gwybod i'w riant/gofalwr. Fodd bynnag, gellir argymhell yn erbyn hyn petai rhoi gwybod i'r rhiant yn rhoi'r plentyn mewn perygl o niwed.
- Mewn unrhyw sefyllfa o ansicrwydd, lle nad yw aelod o staff yn siŵr o'r camau i'w cymryd, mae angen ymgynghori â'r tîm ar ddyletswydd neu'r Tîm Diogelu Addysg.
- Byddai MARF yn **ofynnol** pe bai pryder bod y plentyn a/neu baban yn y groth mewn perygl o niwed neu os yw'r plentyn o dan 13 oed.

23. Camfanteisio ar blant yn droseddol ac yn rhywiol (CBDRh)

Mae Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg yn cydnabod ei chyfrifoldeb i ddiogelu a hyrwyddo lles disgyblion lle mae pryderon eu bod mewn perygl o gael eu cam-drin drwy unrhyw fath o gamfanteisio (Troseddol, Llinellau Cyffuriau a Rhywiol).

Mae camfanteisio ar blant yn golygu gorfodi neu ddylanwadu ar blant a phobl ifanc i gymryd rhan mewn gweithgareddau (troseddol, rhywiol a.y.b). Mae'n fath o gam-drin rhywiol sy'n gyfnewid am ryw fath o daliad a all gynnwys arian, ffonau symudol ac eitemau eraill, cyffuriau, alcohol, lle i aros, 'amddiffyniad' neu anwylydeb. Mae natur fregus y person ifanc a'r broses o feithrin perthynas amhriodol a ddefnyddir gan y rhai sy'n cyflawni'r troseddau yn eu gwneud yn ddi-rym i adnabod natur gamfanteisiol y berthynas ac i roi cydsyniad ar sail gwybodaeth.

Mae camfanteisio'n cynnwys:

- cam-drin drwy gyfnewid gweithgarwch rhywiol am ryw fath o daliad neu anrheg
- cam-drin drwy gynhyrchu delweddau anwedus a/neu unrhyw ddeunydd anwedus arall sy'n cynnwys plant boed yn ffotograffau, ffilmiau neu dechnolegau eraill
- cam-drin drwy hudo p'un ai drwy gyswllt uniongyrchol neu ddefnyddio technolegau fel ffonau symudol a'r rhyngwyd
- cam-drin drwy fasnachu at ddibenion rhywiol neu droseddol
- cam-drin drwy gymryd perchnogaeth o eiddo unigolion (dull cwcw).

Nid yw plant yn gwirfoddoli i gael eu hecsbloetio'n rhywiol ac ni allant gydsynio i'w camdriniaeth eu hunain; cânt eu gorfodi a/neu eu denu.

Gallai Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant ddigwydd pan fydd rhywun yn rhoi pethau fel cariad, anwylydeb, bwyd, arian neu roddion i chi, ond yna'n gwneud i chi wneud pethau rhywiol i'w talu nhw'n ôl. Efallai

y byddant yn gwneud i chi deimlo'n arbennig, neu'n gwneud i chi feddwl eich bod mewn perthynas, ond nid yw hynny'n wir. Weithiau gallant fod yn dreisgar neu ddweud pethau cas.'

(Grŵp Llywio Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant 2019)

Os yw'r ysgol yn pryderu bod disgybl mewn perygl o CRhB, cwblheir Fframwaith Asesu'r Risg o Gamfanteisio Rhywiol (SERAF) a gofynnir am gyngor gan Dîm ar Ddyletswydd y Fro.

Gellir cael rhagor o wybodaeth drwy Brococol Cymru Gyfan ar Ddiogelu Plant a Phobl Ifanc sydd mewn Perygl o Gamfanteisio Rhywiol 2013.

24. Iechyd Meddwl, Hunanladdiad a Hunan-niweidio

Gweler y polisi 'Anghenion Gofal Iechyd'

25. Rhwydweithio Cymdeithasol a chadw'n ddiogel ar-lein

Gweler y polisi 'e-ddiogelwch'

26. Camddefnyddio Sylweddau ym maes addysg



Gweler y polisi 'atal camddefnyddio sylweddau'

27. Siaradwyr Allanol ac Ymwelwyr

Gweler y polisi 'Ymweliadau Addysgol'

28. Polisi Llogi Lleoliad

Gweler polisi 'Gosod Eiddo yr Ysgol'

	Llofnod	Dyddiad
Cymeradwywyd gan Rhys Angell Jones – Pennaeth		15/10/25
Cymeradwywyd gan Rob Evans – Cadeirydd y Llywodraethwyr		15/10/25